Aphorismi C. succincti:

Quibus

Lingva S. Ebræa,

Compendio certissimo, brevissimoq; temporis spatio, adhibitis vivâ voce itemqve praxi addiscenda sufficienter traditur.

In Usum Collegiorum nec non Tyronum.

Accesserunt Præterea

Libri Mosaici primi, Breschith dicti, Capita priora qvædam.

Autore

ANDR. SENNERTO, P.P.
in Academ. VVitteberg.

Wittebergæ,

Typis & sumptibus Jobi VVilhelmi Fincelij.
Anno cIↃ IↃ C LVI.

Ad Lectorem.

APhorismos, Canones, Regulas, utrumque [illegible] parere, Benevole Lector, quæ tuo [illegible] culare paginas. Enumerare [illegible] depulsi [illegible] sunt [illegible]. Cum [illegible] hactenus [illegible] Studiosam [illegible] Compendium [illegible] per [illegible] unumquemque [illegible] Ebræorum [illegible] ידבר אדם לתלמידו בדרך קצרה. semper docens homo discipu- los suos viâ brevi; [illegible] et in [illegible] pene [illegible] quidam [illegible] per [illegible], [illegible] addiscunt, quidam [illegible] Præceptore [illegible] addi[illegible] [illegible] hunc, [illegible] dum [illegible] viam hanc [illegible], sum [illegible] male [illegible], (ita spero, ita confido) [illegible] atque [illegible]. Atque [illegible] Aphorismi sunt Cano- nes Centum, non sine curâ et studio ex Præcipuis [illegible] Edit. posteriorum excerpti, ([illegible] per [illegible] quatenus [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]) quibus, [illegible] Compendio [illegible] [illegible] et Præcipua [illegible] [illegible] ea, quæ [illegible] [illegible] sunt lingua sunt apprimè necessaria [illegible] quibus [illegible] [illegible] tempora [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] præ[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (habemus [illegible] [illegible]) [illegible] Lector [illegible] [illegible] bene [illegible], si placet [illegible]

בכשׁע

APHORISMUS
I.

Lingvæ Ebrææ Elementa prima sunt Literæ & Puncta. — L. II. F. G. I. De Etymo-logia

II. Literarum hic est numerus, figura, nomen & potestas. — Cap. I. De Lectione.

א	Aleph		ל	Lamed	l
ב	Beth	bh	מ	Mem	m
ג	Gimel	gh	נ	Nun	n
ד	Daleth	dh	ס	Samech	s
ה	He	h	ע	Ajin	
ו	Vau	v	פ	Pe	ph
ז	Sajin	s	צ	Tsade	ts
ח	Cheth	ch	ק	Koph	k
ט	Teth	t	ר	Resch	r
י	Jud	j	שׂ שׁ	Schin	sch. s
כ	Caph	ch	ת	Tau	th

III. Figuras suas in fine vocis nonnihil immutant:

צ פ נ מ כ

ץ ף ן ם ך

Dilatant: ת ם ל ה א

ﬕ ﬓ ﬥ ﬣ ﬡ

IV. Puncta Vocalia sunt decem:

Longa.			Brevia.	
Kamets	ָ	A	Phatach	ַ
Tsere	ֵ	E	Segol	ֶ
Chirek long.	ִי	I	Chirek parv.	ִ
Cholem	וֹ	O	Kametschatuph	ָ
Schurek	וּ	U	Kibbuts	ֻ

V. Schewa minister est Vocalium: literas priores connectit, adeoque efficit syllabam compositam. Estque plex est: simplex ְ vulgo: compositum: chateph patach ֲ, chateph segol ֱ, chateph kamets ֳ.

VI. Simplex aliud Mobile vulgo est, sed ab initio dictionis, post vocalem longam absque accentu, post alterum scheva, & sub litera dagessata forti: ut [illegible] / [illegible]: aliud Quiescens, sub[illegible] post vocalem brevem, post longam accentu tonico notatam, & in fine vocis subintellectum: ut: [illegible] [illegible]

VII. Patach furtivum (vel Schewa subintellectum) [illegible] sub literis ע ח ה post quatuor [illegible] vocales longas legitur ante ipsas consonas, ut [illegible].

VIII. Dagesch lene literis [illegible] בגדכפת [illegible] initio vocum & in medio post Schewa quiescens [illegible] aspirationem ab ipsis tollit.

IX. Dagesch forte literis quibuscunque (exceptis אהחע & ר) post vocales breves [illegible] literam duplicat: estque triplex: characteristicum, compensativum & euphonicum: ut [illegible].

X. Quiescentes literae sunt [illegible] & [illegible] in fine dictionis perpetuo quiescunt ut [illegible] sed א [illegible] in medio dictionis [illegible] V et quiescit in medio & fine praecedente Cholem vel Schurek ut [illegible] [illegible] sed in medio [illegible] post vocales breves & in fine post [illegible] praecedente [illegible] & [illegible] ut [illegible]

[illegible]

[illegible] *filium*, [illegible] pro [illegible] *formabit*, [illegible] *faciet*. Sic post Kamets seq. [illegible] ut; [illegible] *favus ejus*.

XI. Mappik in ה finali, & in medio praecedente Chirek longo impressum indicat easdem esse mobiles. ut [illegible] *Deus*.

XII. Syllaba simplex est vel composita. Simplex, quam facit vocalis longa, aut brevis; hoc caeteris paribus ut [illegible] *firmabit*, מַיִם *aqua*. Composita, quam facit scheva mobile & qviescens, necnon dagesch forte, ut: פְּרִי *pri*, [illegible] *habbi*, [illegible] *jishberiu*, [illegible] *jik-kel*.

Cap. II. *De Accentibus.*

XIII. Accentus est Tonicus vel Euphonicus. Tonici hi notentur hac vice seu saltem majores Rebhia ב֗, Sakeph katon ב֔, Sakeph gadol ב֕, Segolta ב֒, Silluk בֽ & Athnach ב֑.

XIV. Tonus plerumq; est in ultima (Vox dicitur *Milra*) ut: [illegible] *verbum*. Nonnunqvam etiam in penultima (Vox dicitur *Milel*) Ex gr. Dictiones, qvae finiuntur fere litera aliqva qviescente, item ה & ת; item in Segol, Chirek parvum, Kamets-chatuph, ut: [illegible]

XV. Accentus sedem suam mutat non raro, seu de loco in locum transfertur, vel necessario, h. e. ob vocis incrementum: ut [illegible] גְּדוֹלָה *magna*: vel ob euphoniam, sive una de causa, maxime ob Vau conversivum, (quod vocant/quo de alibi, suo loco) Plane abjicitur nonnunq. ob Makkaph, Virgula quod est transversa inter duas vel plures dictiones posita, quae illas unit, & sub uno sono proferendas esse docet. ut: [illegible] *fiat lux*, Gen. 1, 3.

XVI. Euphoniæ vocatur est Mattheg [illegible] [illegible] restituitur accentum tonicum, [illegible] pronunciationis mutatur; [illegible]

CAP. III. *De Parte in genere.*

XVII. Vox primitiva vocatur [illegible] [illegible]. Communiter constat tribus literis radicalibus, [illegible] [illegible] *didicit*, [illegible] *docuit*. Literæque [illegible] radicales sunt XI. scil: [illegible]

XIIX. Prima radicalis assumit scheva, quoties [illegible] ra servilis præformativa præfigitur (excipe [illegible] utrumq; Niphal (aut vocalem parvam, vel [illegible] parv. vel quando dagesch characteristicum [illegible]

XIX. Vox derivata fit à radice: 1. Vocalium mutatione ut מָלַךְ *regnavit*, מֶלֶךְ *rex*. 2. Literæ radicalis detractione. ut: חָנַן *gratiosus fuit*, חֵן *gratia*. 3. Literarum servilium adjectione ut: מַמְלָכָה *regnum*. Suntque literæ serviles itidem XI. [illegible] vulgò: [illegible] משה וכלב איתן

XX. Literæ serviles præformantes assumunt [illegible] ipsæ scheva: aut ob insitiné vocalem [illegible] quando secunda radicalis [illegible] abjecta.

XXI. Litera servilis præformativa [illegible] quentem servilem extrudit. Item: Literam [illegible] In quam servilis abjecta vocalem suam, vel [illegible] ad præcedentem literam, cujus punctum [illegible] per rejicis.

XXII. [illegible] servile quiescens in Verbis format numerum pluralem: ut [illegible] Item: Fœmininum formatur per [illegible] vel [illegible] ut [illegible] *possessio*.

Cap.

XXIII. Conjugationes Ebræi vulgò numerant quatuor: I. activa *Kal*, passiva *Niphal*: II. activa *Piel*, passiva *Pual*: III. activa *Hiphil*, passiva *Hophal*: IV. uniformis *Hithpaël*. CAP. IV. *De Verbo.*

XXIV. Tertia masculina Præteriti ipsam radicem exhibet, à qua reliquæ personæ, assumptis certis literis vel syllabis afformativis, formantur hoc modo.

Plur.			*Sing.*		
Fœm.	*Masc.*		*Fœm.*	*Masc.*	
Com.	פקדו	3	פקדה	פקד	3
פקדתן	פקדתם	2	פקדת	פקדת	2
Com.	פקדנו	1	*Com.*	פקדתי	1

XXV. Futurum primum sive Imperativus formatur à præterito mutatis tantùm fere punctis: & à secunda sing. masc. formatur secunda fœm. & numerus pluralis per literas afformantes יונה hoc modo:

Fœm.	*Masc.*	
פקדי	פקד	*Sing.*
פקדנה	פקדו	*Plur.*

Nota: Verba finita ה desinunt in tsere. ut: ראה *vide*, העלה *ascende*, צוה *præcipe* &c. Et tertia radicalis ה & tsere in paucissimis verbis abjicitur. ut: צו *præcipe*. העל *ascendere fac*.

XXVI. Futuri secundi personæ omnes formantur à persona futuri primi, maximè à singulari masculina: vel à tertia mascul. præteriti in verbis purè passivis per literas

literas characteristicas sive præformantes איתן & afformantes ונה hoc modo:

Plur.			Sing.		
Fœm.		Masc.	Fœm.	Masc.	
		Com. נפקד.		Com. אפקד	1
תפקדנה	{	תפקדו	תפקדי	תפקד	2
		יפקדו	תפקד	יפקד	3

Nota. Verba finita ה sub secunda radicali assumunt Segol, ut: ירשה [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] præcipiet, &c. Et tertia radicalis ה & segol in quibusdam verbis abjicitur: maximè cùm præcedat vau conversivum: ut ויעש & fecit, ויחר [illegible]. Hiphil [illegible] [illegible] est. Piel [illegible] perficietur. Hiphil [illegible] [illegible] dedit &c.

XXVII. Infinitivus maximam partem cum futuro primo coincidit. Nota. Finita ה formant eundem usitatissimè in ו vel ות, ut: היות esse, צוות præcipere, השקות irrigare &c.

XXIIX. Participium Conjugationis primæ formatur à præterito, mutatis solum punctis. In reliquis Conjugationibus à futuro II. præposita מ præformativa literâ, & pathach finale, sicubi est, mutatur in kametz. Nota. Finita ה definunt in Segol ut: עשה faciens, [illegible] [illegible], משקה irrigans.

XXIX. Formatio Verbi specialis hæc est:

CONJUGATIO I.

FORMA

Passiva *Niphal.* Activa *Kal.*

Præteritum.

Passiva *Sing.* Fœm.	Masc.	Activa *Sing.* Fœm.	Masc.	
נפקדה	נפקד	פקדה	פקד	3
נפקדת	נפקדת	פקדת	פקדת	2
Com.	נפקדתי	*Com.*	פקדתי	1
Plur.		*Plur.*		
Com.	נפקדו	*Com.*	פקדו	3
נפקדתן	נפקדתם	פקדתן	פקדתם	2
Com.	נפקדנו	*Com.*	פקדנו	1

Futurum I.

הפקדי	הפקד	פקד קד פקדי	*Sing.*
הפקדנה	הפקדו	פקדנה פקדו	*Plur.*

Futurum II.

Passiva *Sing.*		Activa *Sing.*		
Com.	אפקד	*Com.*	אפקד כד	1
תפקדי	תפקד	תפקדי	תפקד	2
תפקד	יפקד	תפקד	יפקד	3
Plur.		*Plur.*		
Com.	נפקד	*Com.*	נפקד	1
} תפקדנה	תפקדו	} תפקדנה	תפקדו	2
	יפקדו		יפקדו	3

Infinitum.

הפקד | פקד & פקד

Particip. præsens, sive Benoni.

נפקד | פקד

Præteritum Paul.

פקוד

CONJUGATIO II.

Character est Dagesch forte.

FORMA

Passiva *Pual.* Activa *Piel.*

Præteritum.

Passiva *Pual.*			Activa *Piel.*		
Sing.			*Sing.*		
Fœm.	*Mas.*		*Fœm.*	*Mas.*	
פקדה	פקד		פקדה	פקד	3
פקדת	פקדת		פקדת	פקדת	2
Com.	פקדתי		*Com.*	פקדתי	1
Plur.			*Plur.*		
Com.	פקדו		*Com.*	פקדו	3
פקדתן	פקדתם		פקדתן	פקדתם	2
Com.	פקדנו		*Com.*	פקדנו	1

Futurum I.

Caret.		פקדי	פקד	*Sing.*
		פקדנה	פקדו	*Plur.*

Futurum II.

Passiva *Pual.*			Activa *Piel.*		
Sing.			*Sing.*		
Com.	אפקד		*Com.*	אפקד	1
תפקדי	תפקד		תפקדי	תפקד	2
תפקד	יפקד		תפקד	יפקד	3
Plur.			*Plur.*		
Com.	נפקד		*Com.*	נפקד	1
תפקדנה	תפקדו		תפקדנה	תפקדו	2
	יפקדו			יפקדו	3

Infinitum.

פקד	פקד

Participium Præsens.

מפקד	מפקד

Præteritum.

מפקד	

[illegible]

CONJUGATIO III.

Characteristica est litera ה.

FORMA

Passiva	*Hophal.*	Activa	*Hiphil.*

Præteritum.

Fœm. (Passiva, Sing.)	*Masc.* (Passiva, Sing.)	*Fœm.* (Activa, Sing.)	*Masc.* (Activa, Sing.)	
הָפְקְדָה	הָפְקַד	הִפְקִידָה	הִפְקִיד	3
הָפְקַדְתְּ	הָפְקַדְתָּ	הִפְקַדְתְּ	הִפְקַדְתָּ	2
Com.	הָפְקַדְתִּי	*Com.*	הִפְקַדְתִּי	1
Plur.		*Plur.*		
Com.	הָפְקְדוּ	*Com.*	הִפְקִידוּ	3
הָפְקַדְתֶּן	הָפְקַדְתֶּם	הִפְקַדְתֶּן	הִפְקַדְתֶּם	2
Com.	הָפְקַדְנוּ	*Com.*	הִפְקַדְנוּ	1

Futurum I.

Passiva	*Fœm.*	*Masc.*	
Caret.	הַפְקִידִי	הַפְקֵד	*Sing.*
	הַפְקֵדְנָה	הַפְקִידוּ	*Plur.*

Futurum II.

Passiva *Sing.*		Activa *Sing.*		
Com.	אָפְקַד	*Com.* קֵד	אַפְקִיד	1
תָּפְקְדִי	תָּפְקַד	תַּפְקִידִי	תַּפְקִיד	2
תָּפְקַד	יָפְקַד	תַּפְקִיד	יַפְקִיד	3
Plur.		*Plur.*		
Com.	נָפְקַד	*Com.*	נַפְקִיד	1.
	תָּפְקְדוּ		תַּפְקִידוּ	2.
תָּפְקַדְנָה {	יָפְקְדוּ	תַּפְקֵדְנָה {	יַפְקִידוּ	3.

Infinitum.

Passiva	Activa
הָפְקֵד	הַפְקִיד

Participium.

Passiva	Activa
מָפְקָד	מַפְקִיד

CONJUGATIO IV.

Hithpael.

Character est syllaba הת præposita unicuiqve Futuro I. s. Infinito Piel.

Præteritum.

Fœm.	Sing.	Masc.	
התפקדה		התפקד	3
התפקדת		התפקדת	2
	Com.	התפקדתי	1

Plur.

Fœm.		Masc.	
	Com.	התפקדו	3
התפקדתן		התפקדתם	2
	Com.	התפקדנו	1

Futurum I.

התפקדי	התפקד	Sing.
התפקדנה	התפקדו	Plur.

Futurum II.

Sing.

	Com.	אתפקד	1
תתפקדי		תתפקד	2
תתפקד		יתפקד	3

Plur.

	Com.	נתפקד	1
תתפקדנה	{	תתפקדו	2
	{	יתפקדו	3

Infinitum.

התפקד

Participium.

מתפקד

XXX. Ob-

XXX. Nomen Nudum eſt (purum) vel Auctum C... V. Nudum, quod ſolis literis radicalibus conſtat; omnibus vel plerisq. Auctum, quod ex literis ſervilibus aliquam ante, poſt vel utrinq; additam habet. Ut; ex Kal nuda: אִישׁ/עָרוּם/קָטֹן/חָכָם/כָּבֵד/עָבָר/לָבָב/&c. aucta à principio: מוֹרָח indigena, יִצְהָר oleum, נֶבְחִיל inflatio: à fine, פְּרִים redemptio, כִּבְשָׁן fornax, עִבְרִי Ebræus, &c. Nota: Articulus Ebræorum communis eſt ה ſeq. dageſch fort: הַמֶּלֶךְ hic rex. *De Nomine.*

XXXI. Genus Nominum cognoſcitur vel ex ſignificatione vel terminatione, maximè verò conſtructione. Neutrum Genus non habent Ebræi: ſed pro eo utuntur nunc maſculino nunc fœminino.

XXXII. Literam ת fœm. gen. notam, quando maſculinum deſinit in Cholem, præcedit unicum Segol; aliàs ſæpe geminum. ut: מִשְׁקֹל *perpendiculum*, fœm. מִשְׁקֶלֶת עִוֵּר *cæcus*, fœm. עִוֶּרֶת

XXXIII. Declinatio prima, quæ Maſculinorum eſt, ſingulari in formando plurali adjicit ſyllabam ים: ut: גָּדוֹל *magnus*, גְּדוֹלִים *magni*.

XXXIV. Declinatio ſecunda, quæ Fœmininorum, ſingulari adjicit וֹת. Ut: אוֹת *ſignum*, אוֹתוֹת *ſigna*. Finita ה forma: נַעֲרָה/שִׁפְחָה/חֶלְקָה/מַלְכָּה ſub primâ rad. aſſumunt ſcheva, ſub ſecundâ ( ) ut: מְלָכוֹת חֲלָקוֹת &c. Litera ה verò, nota gen. fœm. cum ( ) & (-) vicario præcedente, ſicubi eſt, abjicitur. Ut: מַאֲכֶלֶת *culter*, plur. מַאֲכָלוֹת

XXXV. Numerus Dualis in nominibus etiam occurrit: & in declinatione utraq; adjicit יִם- Literâ aſform. generis fœm. manente, & ה mutato in ת. Ut: יוֹם

dies, [illegible] *bidunm*. [illegible] *annus*, [illegible] *biennium*.

XXXVI. Casus Hebræi habent latentes, non præsentes. Ubi ל aliquando Dativum, את Accusativum indicat.

CAP. VI. *De Pronomine.* XXXVII. Pronomina sunt Separata (integra) vel conjuncta. Separata: personalia, demonstrativa, relativa & interrogativa. (Personalibus excepto [illegible] omnia altero vel numero vel numero & genere [illegible] simul defectiva sunt.)

Personalia:

Pluralia.		*Singularia.*			
				Gen.	*Pers.*
Nos נַחְנוּ & אֲנַחְנוּ		*Ego* אָנֹכִי & אֲנִי		C.	1.
Vos [illegible] אַתֶּם		*Tu*	אַתָּה	M.	2.
Vos אַתֵּנָה & אַתֵּן		*Tu*	אַתְּ	F.	
Ipsi הֵמָּה & הֵם		*Ipse*	הוּא	M.	3.
Ipsæ הֵנָּה & הֵן		*Ipsa*	הִיא	F.	

Demonstrativa, Relativa & Interrogativa libri nostri Dictionarii dabunt.

XXXVIII. Conjuncta sunt Præfixa vel Affixa. Præfixa ה & ש sequente utrinque dagesch forti: & utrumque [illegible] per omnes numeros, genera, casus significat: *qui, quæ, quod*. Affixa, orta ex integris personalibus, sunt:

Pluralia.		*Singularia.*		
נוּ *Noster, a.*		י & נִי *Meus, a.*	C.	1.
כֶם *Vester,*	כָה	ךָ *Tuus.*	M.	2.
כֶן *Vestra.*		ךְ *Tua.*	F.	
ם הֶם *Eorum.*	הוּ	ו *Ejus.*	M.	3.
ן הֶן *Earum.*	הָ	ה *Ejus.*	F.	

CAP. VII. *De Particulis.* XXXIX. Particulæ sunt Separabiles vel Inseparabiles. Hæ septem sunt literæ, vulgò כְּלֵב [illegible] [illegible] posteriores [illegible] punctum nativum habent, [illegible] [illegible] eandem [illegible] regitur [illegible]

מ est מן ortum, (.) retinet seq. dagesch; significat *a, ab, e, ex, de &c.*

ש (.) habet seq. dagesch: notatq; *ut, quod, quia &c.*

ה duplex est, præfixũ & finale: ה præfix. interrogativũ & admirationis est; ה in fine locale & tẽporis notu est.

ו Copula *&* est, primario; ante בומף & lit. schevatã scribitur per ו; ante vocem monosyllabam & bisyllabã penacutam habet (.). Conversivum idemq; non tam est temporum, Præteriti in Futurum, & Futuri in Præteritum, & tunc (posterius qvando) notatur cum (-) seq. dagesch. ut: וַיֹּאמֶר *& dixit.*

כ nota similitudinis est, principaliter.

ל *in, ad* præpositio, sæpissimè.

ב præpositio *In*, propriè.

XL. Literæ & Puncta in Lingvis Orientalibus freqventissimè inter se permutantur, itemq; abjiciuntur. Qvæ doctrina (subseqvens adeo) fons & fundus est omnis fere Anomaliæ in iisdem. CAP. VIII. *De Literarũ mutatione & abject. generali.*

XLI. In specie: Literæ Congeneres sive unius ejusdemq; organi creberrimè inter se permutantur, significatione manente, aut nonnihil immutata: Ut: עָלַץ & עָלַס *exsultavit.* I.

XLII. Literæ אהוי tam mobiles, qvàm qviescentes etiã freqventissimè permutantur: ut: גאה & גוה *superbivit*, קרא & קרה *occurrit*, פרי pro פריה *fructus*. II.

XLIII. Literæ אוי implicitè freqventer qviescunt, h.e. abjiciuntur, manente vocali appropriata qvietis. Ut: Aleph: מצו pro מצאו *invenit*. Vau: ut: הליד pro הוליד *genuit.* III.

Jod in specie, qviescens præcedente Tsere in Futuro R. Kal ferme perpetuò & variè præced. Chirek, vel in aliis temporibus, & vocibus, tam radicale qvam servile præ-

se præcedente puncto quietis quocunque abjicitur, ut:
ידע וירע (& cognovit), [illegible] fructificabo, [illegible]

1, XLIV. Prima radicalis Jod quiescens in Niphal & Conjugatione tertia, & nominibus ex hac formatis mutatur in literam ו quiescentem; quæ in Futuro utroque & Infinito Niphal iterum fit mobilis. ut:

[illegible]	נילד	pro	נולד	ut:	נספר	
[illegible]	הוליד		הוליד		הפקיד	
[illegible]	הורד		הורד		הספר	

2, XLV. Prima radicalis Nun schevata quiescens mutata, præcedente litera servili præformativa, abjicitur, & compensatur per Dagesch forte. Ut:

Kal. Fut. 1.	יפקד	ut:	ינפח	pro	יפח	נפח
Hiph. Præt.	הפקיד		הגיד		הגיד	נגד
Nomen.	פלטר		מתן		מתן	נתן

Sic Nun servile: ut: תפקד pro תנפקד.

3, XLVI. Secunda radicalis Vau in Conjug. I. & III. & nominibus hinc formatis, abjicitur. In Conjug. II. & IV. & nominibus illinc ortis, quiescit in Cholem, & loco illius (mediæ rad.) per dagesch characteristicum, geminandæ, duplicatur ultima.

Accentus porro in Conjug. 1. & 3. ad literas si formativas rarissime transit. Item: Ante syllabas adscititias in personis 1. & 2. præteriti Niphal penultima, in iisdem v. personis in Hiphil aliquando assumunt Cholem. Ut:

פָּקַד	ut	קָוַם	pro	קָם	*Kal. Prat.*
פְּקוֹד		קְוֹם		קוּם	*Fut. 1.*
אֶפְקוֹד		אֶקְוֹם		אָקוּם	*Fut. 2.*
פִּקֵּד		קִיֵּם		קוֹמֵם	*Piel Prat.*
אֲפַקֵּד		אֲקַיֵּם		אֲקוֹמֵם	*Fut. 2.*

XLVII. Secunda radicalis tertiæ similis in Conjug. I. & III. & nominibus abjicitur, & compensatur per dagesch forte in tertia rad. qvæ vocalem s. punctum possidet. Accentus, item τὸ Cholem assumendi eadem ferè ratio est, qvæ suprà. Conjugatio II. & IV. analoga est; exceptis, qvæ loco dagesch char. imprimendi assumunt cholem, vel geminant primam rad. & secundæ postponunt. Ut: 4.

פָּקַד	ut	סָבַב	pro	סַב	*Kal. Prat.*
פְּקֹד		סְבֹב		סֹב	*Fut. 1.*
יִפְקֹד		יִסְבֹב		יָסֹב	*Fut. 2.*
פִּקֵּד		סִבֵּב		סוֹבֵב	*Piel. Pr.*
פַּקֵּד		כַּלֵּל		כַּלְכֵּל	*Fut. 1.*

XLVIII. Tertia radicalis ה finalis qviescens in medio nunqvam legitur. Ratione formationis mobilis ergò mutatur vel abjicitur; mutatur vicissim vel in ת vel י. 5.

XLIX. ה mutatur in ת, qvando ratione formationis ה affirmativum generis accedit. Nota: Sic ה servile qvodcunqve, qvando aliud ה accedit, ut:

פָּקְדָה	ut	הָיְתָה	pro	הָיָתָה	הָיָה	*Kal.*
נִפְקְדָה		נִהְיְתָה		נִהְיָתָה	נִהְיָה	*Niphal.*
פִּקְּדָה		צִוְּתָה		צִוָּתָא	צִוָּה	*Piel.*
		נִפְלְאָתָה		נִפְלָאָתָה	נִפְלָאָה	*Serv. f. g.*
		תְּבֹאתָה		תָּבֹאתָה	תָּבֹאָה	*parag.*

L. ה mutatur in Jod qviescens, qvando ratione formationis accipit scheva qviescens: & Jod qviescens in Kal in chirek; in reliqvis Conjug. promiscue [illegible] sere vel chirek: in Futuro utroq; in (..) ut:

פִּקַּדְתִּי ut קָנַדְתִּי pro קָנִיתִי קָנָה *Kal Pr.*
נִפְקַדְתִּי נִגְלַדְתִּי נִגְלֵיתִי נִגְלָה *Niph. Pr.*
תִּפְקֹדְנָה תַּעֲשֶׂדְנָה תַּעֲשֶׂינָה תַּעֲשֶׂה *Fut.*

LI. ה abjicitur, qvando ratione formationis accipit punctum s. vocalem propriam. Nota: Sic ה servile eodem modo: ut:

פִּקְדוּ ut הָיְדוּ pro דָּיוּ הָיָה *Kal Pr.*
פִּקְּדוּ צִיְּדוּ צִוּוּ צִוָּה *Piel Pr.*
יַפְקִידוּ יַשְׁקִידוּ יַשְׁקוּ יַשְׁקֶה *Hiph. F.*
נחדֵנִי נְחֵנִי נָחָה *Pr.* [illegible]
יפחה יָפָה יָפֶה *Nom.* [illegible]
יפהים יָפִים יָפֶה *Excel.*
מנהות מָנוֹת מָנָה *Dual.*
מעשהחי מַעֲשִׂי מַעֲשֶׂה *Affix.*
צדקהות צִדְקוֹת צְדָקָה *ה fem.*
יפהות יָפוֹת יָפָה

6. LII. Tertia radicalis { נ / ת } Scheva qviescente { נ / ת } notata, seqvente perpetuo abjicitur, & compensatur per dagesch forte. Nota: Sic ת servile.

Kal Prat. פָּקַדְנוּ ut נָתַנּוּ pro [illegible] [illegible]
Fut. תִּפְקֹדְנָה תִּשְׁכֹּנָּה [illegible] [illegible]
Kal. Pr. פָּקַדְתְּ כָּרַתְּ [illegible] [illegible]
ת serv. הִתְפַּקְּדוּ דִּתַּמְּמוּ [illegible] [illegible]
seq. cognata. [illegible] [illegible] [illegible]

LIII. Puncta, maximè vocalia, ex usu lingvæ mutantur vel abjiciuntur: 1. Ob Euphoniam. 2. ob literas gutturales (אחהע) 3. Concursum Schevajim 4. Dagesch forte. 5. Literas qviescentes: & deniq; 6. Accentum tonicum.

Cap. IX. De Punctorum mutatione & abjectione generali.

LIV. Ob Euphoniam puncta vocalia mutantur s. alternant, qvæcunqve habent qvandam soni affinitatem, aut alias communem familiam & cognationem. V. gr. 1. Kamets & Segol; & contrà. 2. Tsere & Chirek magn. & contrà. 3. Tsere & Pathach, & vicissim. 4. Cholem, Schurek & Kibbuts. 5. Pathach & Segol, & contrà. 6. Pathach & Chirek parvum. 7. Segol & Chirek parv. & vicissim. 8. Kametschatuph & Kibbuts, & vicissim. 9. Segol abjicitur. 10. denique Scheva simplex & compositum. Exempla dies dabit. I.

LV. Literæ gutturales, ut hostem suum communem, respuunt Scheva simplex cùm mobile perpetuò, tum v. qviescens nonnunqvam; & ejus loco assumunt compositum. II.

LVI. In specie: Literæ gutturales scheva simplex mobile perpetuò respuunt. cùm ab initio dictionis, ac ejus loco, (prout fert genius vocis) assumunt vel Ut אמרתם *dixistis*, pro אֲמַרְתֶּם / אמר *dic* pro אֱמֹר אֳהָלִים *tentoria*, pro אהלים: tum in medio, ac ejus loco assumunt Ut: צָחֲקָה *risit*, זַרְעֲךָ *semen tuum*.

LVII. Literæ gutturales respuunt scheva qviescens perpetuò, qvando præcedit Chirek parv. ortum ex mutatione τȣ scheva: & ejus loco assumunt compositũ

Chateph-Pathach vel Chateph Segol } qvod Chirek præcedens etiam extrudit & substituit { Pathach Segol.

 Ut:

Ut : אֶחֱזוּ *apprehendite* , pro אחזו / רַחֲצוּ *lavate* , pro רחצו / מַעֲשֶׂה *opus*, pro מעשה / הֶאֱמִין *credidit*, pro האמין

Nota : In Futuro II. Kal. (1.) sub litera א assumitur (2) sub ע ח ה seq. cholem seq. pathach , in finita ה sub litera ה & ח assumunt sub ע

LVIII. Porrò literæ gutturales aliqvando respuunt Scheva qviescens, & ejus loco assumunt compositum

Chateph-pathach
Chateph-segol } qvando præcedit {
Chateph-kamets

Ut : יַעֲבֹר *transibit* , pro יעבר / יֶאֱסֹף *colliget* , pro יאסף / אָהֳלוֹ *tentorium ejus* , pro אהלו

LIX. Deniqve Literæ gutturales respuunt etiam Scheva qviescens post vocalem longam, accentu tonico notatam. Ut: הָאֹהֱלָה *in tabernaculum*, pro האהלה / נַעֲרָה *in Soar*, Gen. 18,6. & 19.23.

III. LX. Concursum duorum Schevajim qvorumcunq; Ebræi utplurimum vitant. Unde in specie Duobus Schevajim simplicibus ratione formationis concurrentibus, pro priori , suâ naturâ mobili, assumitur (:) (-) vel (.) maximè (-) & (.) sub gutturalibus. Ut: פִּקְדוּ *visita*, פִּקְדֵי *visitat fuem*. נַפְשִׁי *anima*, נַפְשִׁי *anima mea*. Nota : Posterius scheva qvando perit, prius redit, sive manet. Ut: פִּתְחוּ *fenestram*. שִׁמְעוּ *audite*.

LXI. Chateph-pathach & Chateph-segol Scheva simplex mobile præcedens perpetuò abjiciunt, & substituunt affine punctum pathach vel segol. Chateph-kamets v. constanter assumit kamets longum.

Ut

Ut וְאָנִי & ego, pro וַאֲנִי / וֵאלֹהִ & Deus, pro וֵאלֹהִים / חֳלִי & morbus pro וְחֳלִי.

LXII. Scheva compositum ob scheva simplex subseqvens tam expressum qvàm subintellectum suum schevaabjicit. ut: וַיַּהַרְגוּ & occiderunt, pro יַהַרְגוּ aut Compositio, h. e. (-) vel ( ) in certis vocibus excidit, manente ligno compositionis (-) vel ( ) sub præcedente literâ. Ut: וַיַּחְסְרוּ & defecerunt, pro יַחְסְרוּ.

LXIII. Ob Dagesch forte literis suâ naturâ mobilibus impressum Vocales longæ accentum amittentes transeunt in analogas breves: IV.

Kamets Tsere & Chirek m. Cholem & Schurek	in	Pathach Chirek parvum Kamets chat. & kibbuts

Ut: יָם mare, יַמִּים / קֵן nidus, קִנִּים / חֹק statutum, חֻקִּים

LXIV. Ob Dagesch forte à literis gutturalibus אהחע & ר exclusum, Vocales breves usitatissimè mutantur in oppositas longas, immutabiles:

Pathach Chirek parv. Kametschatuph vel Kibbuts	in	Kamets, הָאָב Tsere, בֵּרֵךְ Cholem. ut: טֹרַף	pro	הַאָב בִּרֵךְ טֻרַף

LXV. Literæ Qviescentes mutant vocalem heterogeneam præcedentem in appropriatam qvietis (ut plurimùm longam) immutabilem. V.

א & ה	finale Pathach	qvodcunq;, Præteriti in omnib. Conjug.	mutatur (ָ)

עָשָׂה pro עָשׂוּה/קָרָא pro יִקְרָא/בָּרָא pro בָּרָא: Ut:
א verò medianum pathach præteriti Kal mutat in Kamets; in reliqvis Conjug. in Tsere: Futuri utrinsq; in Segol. ut: קָרָאתִי pro קָרַאתִי / נִמְצֵאתִי pro נִמְצָאתִי / מְצָאנָה pro מְצֶאנָה
ח Chirek magnum præteriti in Kamets. Ut: הִשְׁקָה pro הִשְׁקִיה ut הִפְקִיד
VI. De Vau & Jod, Vid. suprà aphor. X.
LXVI. Ob Vocis incrementum sive literarum servilium accessionem, & Accentum adeò usitatissimè ad seq. literam vel syllabam descendentem, mutantur Vocales penultimæ & ultimæ syllabæ. In specie:
6. Penultimæ Syllabæ: Kamets & Tsere in scheva: (paucis exceptis) ut: גָּדוֹל *magnus*, גְּדוֹלָה *a*, לֵבָב *Cor*, לְבָבִי *cor meum*.
2. Cholem habens post se Segol vel Pathach vicarium mutatur in Kametschatuph, qvando seqvente Segol vel Pathach vicarium transit in scheva: aut in Scheva, qvando Segol transit in Kamets. Ut: קֹדֶשׁ *sanctitas*, קָדְשִׁי / קֹמֶץ *pugillus*, קְמָצִים
3. Segol & Pathach vicarium seqvente Segol vel Patach vicario transit in Scheva. Ut: מֶלֶךְ *rex*, מְלָכִים, נַעַר *puer*, נְעָרִים
8. LXVII. Ultimæ Syllabæ mutantur Vocales longæ:
1. Kamets ante affixa כֶם & כֶן in Pathach. Ut: דָּבָר *verbum*, דְּבַרְכֶם
2. Tsere Verbi, & Nominis si nullum Kamets vel Scheva præcesserit; transit in Scheva (excipe monosyllaba nomina pleraq; alia pauca) Ut: זָקֵן *senex* זְקֵנָה / עִיר *civitas*, עָרִים
4. Cholem Verbi purum mutatur in Scheva: seqven-
ter.

te v. Schevâ in Kametschatuph. Ut: יָכֹל יָכֹל *potuit*, יְכָל/
אֶעֱזָבְךָ *derelinqvam*, אעזב

LXIIX. Ultimæ Syllabæ Vocales breves (-) ( ) & (.) mutantur, qvando in locum Scheva qviescentis subintellecti vel expressi seqventis substituitur vocalis. Et qvidem. 1. Pathach Verbi mutatur in Scheva: accedente v. affixo tempori finito in (.) Ut: שְׁמַע/פָּקְדָה פָּקַד *audi*, שִׁמְעָנִי 3.

2. Segol & Pathach vicarium in Declinatione mutatur in ( ) In Duali numero, & cum affixis in (:) Sed in motione f. genere fœm. modo in (:) modò in (.) Ut; מֶלֶךְ plur. מְלָכִים/בֶּרֶךְ dual. בִּרְכַּיִם/מַלְכָּה fœm. נַעַר/סְעָרָה fœm. נַעֲרָה/מַלְכָּה

3. Chirek parv. sub literâ Jod abjicitur, & Jod qviescit, usitatisfimè in tsere. Ut: לַיִל *nox*, לֵילוֹת

LXIX. Accentus tonicus ob euphoniam sede suâ genuinâ motus, vel planè ablatus etiam mutat vocales longas sc. Cholem & Tsere ultimæ syllabæ ante consonam mobilem, usitatisfimè in cognatas breves; illam in Kametschatuph, hanc in Segol. ut: וַיָּקָם *& surrexit*, וַיֹּאמֶר *& dixit*.

LXX. Accentus, maximè distinctivi Silluk, Athnach, Rebbia & Sakephkaton ad vocem ordinariè accedentes nudè, etiam mutant puncta qvædam. Ex gr.

1. Pathach qvodcunq; fere, & Segol in nominibus seq. ( ) in (.) Ut. יָצָר *formavit*, מַיִם *aqva*, כָּרֶם *vinea*.

2. Scheva qvodcunq; (simpl. compositum) in Segol: sc. ante affix. ךָ item, ante Chirek long. in monosyllabis. Ut זַרְעֶךָ *semi tuū*, pro זַרְעֲךָ/שְׁבִי *captivitas*, pro שֶׁבִי

3. Scheva in Verbis non raro iterum in vocalem, ex qva scheva fuit profectum. Ut; יָרֵאָה *timuit*, pro יָרְאָה

LXXI.

LIBER II. De Syntaxi. CAP. I. *De Syntaxi Nominis.*

LXXI. In Rectione Nominis, prioris literæ & puncta ut plurimum mutantur vel abjiciuntur.

LXXII. In specie: ה afformativa generis transit in ת. Ut: דָּגָה *piscus*, דְּגַת הַיָּם *piscus maris.*

LXXIII. ים nota multitudinis abjicitur, & Jod qviescit præced. (··) Ut מַיִם *aqva*, מֵי הַמַּבּוּל *aqvæ diluvii.*

LXXIV. Kamets penultimæ syllabæ in utroq; genere & numero mutatur in scheva; Ultimæ syllabæ, seqvente literâ mobili, in pathach (exceptis paucis excipiendis) Ut: זָהָב *aurum*, זְהַב הָאָרֶץ / פָּנִים *facies*, פְּנֵי הַמַּיִם

LXXV. Tsere penultimæ syllabæ in certis qvibusdam nominibus mutatur in (:) Ultimæ syllabæ (maximè præced. ָ) in (ַ) Ut: בְּהֵמָה *bestia*, זָקֵן *senex* &c.

LXXVI. Segol ultimæ syllabæ ante ה mutatur in (..) Ut: מִקְוֶה *congregatio*, מִקְוֵה הַמַּיִם

LXXVII. Chirek parvum in forma בַּיִת abjicitur, & Jod qviescit in (··) Ut: בֵּית יְהוָה *domus DEI.*

LXXIIX Nomina qvædam formam constructam agnoscunt planè peculiarem: etiam cum affixis. v.gr. אָוֶן *iniqvitas*, f. constr. אוֹן / אִשָּׁה *uxor*, f. const. אֵשֶׁת מָוֶת *mors*, f. const. מוֹת / מַמְלָכָה *regnum*, f. const. מַמְלֶכֶת / פֶּה *os*, f. const. פִּי / שְׁלֹשָׁה *tres*, שְׁלֹשֶׁת / תָּוֶךְ *medium*, תּוֹךְ &c.

CAP. II. *De Syntaxi Pronominis.*

LXXIX. Affixa cum subjunguntur dictionibus: Affixum Jod primæ personæ Nominibus agglutinatur, ני Verbis. Item a Vox habens tertiam rad. ה ... frequentissimè assumit ...; rarissimè ... (ה, ...) qvod ... in Nominibus sibi præmittit tsere (ֵ) De Verbis v. infrà paulo.

LXXX

LXXX. Litera ה, servilis quæcunq; mutatur in ת. Ut: צְדָקָה *justitia*, צִדְקָתִי *justitia mea*, ▭ גְּבָהָם *[illegible] est eo.*

LXXXI. Observentur probè & Accentûs sedes circa affixum & Vocalis, quæ affixum immediatè præcedit. Vox in Vocalem v. (Jod vel ו serv.) desinens nudum assumit affixum. Ut: צִוִּיתִיךָ *præcepi tibi.*

LXXXII. ▭ nota multitudinis abjicitur, manente Jod nudè, absq; ullo puncto competente sibi aliàs prævio. Affixum v. Jod & illam multitudinis notam (Jod) semper extrudit. Ut: דְּבָרַי *verba mea.*

LXXXIII. Fœmininum plur. in ות ante affixa præter Jod, ▭ & ן, assumit Jod. Ut: מִצַּלְעֹתָיו *de costis ejus, Gen. 2, 21.*

LXXXIV. Schema Affix. Nominum hoc est:

Plur.		Sing.			
Verba ▭ דְּבָרִים		*Verbum* דָּבָר			
				Gen.	*Perf.*
דְּבָרֵינוּ	דְּבָרַי	דְּבָרֵנוּ	דְּבָרִי	C.	1.
דִּבְרֵיכֶם	דְּבָרֶיךָ	דְּבַרְכֶם	דְּבָרְךָ	M.	2.
דִּבְרֵיכֶן	דְּבָרַיִךְ	דְּבַרְכֶן	דְּבָרֵךְ	F.	2.
דִּבְרֵיהֶם	דְּבָרָיו	דְּבָרָם	דְּבָרוֹ	M.	3.
דִּבְרֵיהֶן	דְּבָרֶיהָ	דְּבָרָן	דְּבָרָהּ	F.	3.

LXXXV. Verba Activa tantùm fere assumunt affixa. Et persona 1. respuit affixum 1. personæ: 2. secundæ: tertia v. persona similia affixa assumit; ac porrò persona desinens in ו recipit הו, non ו: desinens in י recipit [illegible], non ה.

LXXXVI. Schema Aff. Verborum hoc est.

Singularia.

ךָ	in Præterito.	כִי	in reliqq. temporibus.
תִי	in Præterito.	תִי	in reliqq. temporibus.
ה	in Futuro utroq,		

Pluralia.

נוּ	in Præterito	נוּ	in reliqq. temporibus
ם	in Præt. & Inf.	ם	in Futuro utroq,
ן	in Præt. & Inf.	ן	in Futuro utroq;

Reliqva affixa Verbis apposita Vocalem ante se exigunt ad normam nominum singularium. Ut: בֶּן, כֶם הָ ו ךָ

LXXXVII. De Præterito, præsertim Kal, in specie hæc adhuc notentur:

פְּקָדָהּ פְּקָדָן

In Verbis perfectis puncta duo priora transponuntur; & Kamets ante ה serv. notam fœm. g. sub tertia rad. mutatur in (-) qvando Scheva qviescens præcedit affixum. Nota: Affixa ךָ כִי נִי תִי ם in hac persona (3 fœm.) peculiari ratione sibi præmittunt Scheva qviescens. Ut: אֲכָלַתְהוּ *devoravit eum, Gen. 37. 20.*

פְּקַדְתָּ פְּקַדְתִּי פְּקַדְנוּ

Kamets sub prima radicali mutatur in (:) & Vocalis alteri perpetuò extrudit (_) literæ ה afformativæ.

פְּקַדְתֶּם

Assumit Jod in Chireck qviescens.

פקד

פקדתם פקדתן

ם & ן abjicitur, & loco (ָ) sub lit. ת assumitur ִ vel (ְ.)

LXXXIIX. In Futuro utroq; Kal Verba, quæ in sing. numero tantùm desinunt in (ֵ) pro Scheva sub secunda rad. assumunt constanter (ָ) Ut: שְׁמָעֻנִי *audite me*. Nota: In Futuris quibuscunq; non rarò occurrit Nun epentheticum Dagessatum vel Schevatum, præcedente (ָ) nonnunq. & (ֵ) Ut: אֶעֶרְכֶנּוּ *spondebo pro eo*, אֶתְּקֶנְךָ *evellam te*.

LXXXIX. In Futuro 1. & Infinito Kal Cholem ultimæ syllabæ mutatur in Kametschatuph & transfertur ad primam radicalem, Scheva ad secundam. Ut: פָּקְדֵנִי *visita me*.

XC. Participium utrumq; in affixor. assumtione imitatur nomina in utroq; genere & numero. Et forma gen. fœm. altera in ת solùm eadem assumit.

XCI. Particulæ separabiles affixa assumunt ad normam nominum sing. vel pluralium: aut more Verborum. In specie hæ: עַל עַד בִלְעֲדֵי בֵּין אֶל אַחַר & תַּחַת more pluralium, assumtâ lit. Jod. Ut: אַחֲרֶיךָ *post te*, אֵלָיו *ad eum*, בֵּינֵינוּ *inter nos*, &c.

XCII. Particulæ inseparabiles בּ כּ ל cum affixis ך ם כם כן הם הן assumunt (ָ): cum reliquis, imitantur nomina. Ut: בָּנוּ *in nobis*, כָּכֶם *sicut vos*, לְךָ *tibi*, בִּי בְּךָ בּוֹ בָּכֶם בָּהֶן &c.

Cap. III. *De Syntaxi Verbi.*

XCIII. Verbum finitum convenit cum Nomine, pronomine &c. suo sub Casu recto in eodem genere, numero & personâ. Ut: תַּרְבֶּה הָאָרֶץ *[illegible]*, [illegible]. יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם *reptificent aquæ, vers. 20.*

XCIV. Verbum finitum regit Nomen, pronomen, &c. suum in Casu obliqvo nunc nudè & simpliciter, nunc intercedente particulâ aliqvâ inseparabili aut separatâ. Quæ constructionis ratio multos & elegantes Idiotismos, & unius radicis sæpe plures & diversas significationes efficit. Sic Radix שָׁמַע *audivit* construitur absolutè, *Deuter. 4, 3.* cum ב *cap. [illegible]*, cum ל *Gen. [illegible]* significatqve tunc idem ac *obedivit.*

XCV. Verbum finitum regit Verbum alterum in Infinito modo vel nudè & simpliciter, vel intercedente ל. Ut: לֹא אוּכַל לָקוּם *non possum surgere, Gen. 31, 35.* Non rarò conjunguntur (utrumq;) augendæ significationis ergo. Ut: אָכֹל תֹּאכֵל *comedendo, liberè edes, Gen. 2, 16.* לֹא מוֹת תְּמֻתוּן *planè non moriemini, cap. 3, 4.*

Cap. IV. *De Syntaxi Particularum.*

XCVI. Particulæ separabiles, maximè negativæ, regunt Verbum vel Nomen suû magis in hoc, quàm alio tempore vel casu; & varios pariunt lingvæ idiotismos. Sic אַל futuro [illegible] convenit, & est *deprecativa* vel *[illegible]*, raro *negativa*. לֹא & אֵין *non* vocû כֹּל *[illegible]* junctæ universalem efficiunt negationem. Ut: לֹא תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה *non facies qvicqvam (ullum opus) Exodus. 20.*

XCVII. Particulæ inseparabiles בלכ Nominibus præpositæ faciunt periphrasin Adverbii sæpissimè. Ut: בִּמְהֵרָה *[illegible]*, לָבֶטַח *confidenter.* Nota: Particula [illegible] omiss[illegible]

mistâ nomen adverbiascit nihilosecius. Ut: בָּטַח *confidenter*, רַבָּה in regim. *multùm*.

XCIIX. Particulæ eædem בלמ Infinitivo præfixæ constituunt Gerundia: ב in *do*, ל *dum*, *di*, *do*: מ *do*. Ut: בְּבוֹא *in veniendo*, לְהַבְדִיל *ad distinguendum*, מֵרְאוֹת *à videndo*.

XCXIX. Particulæ eædem בלם aliis particulis, ex indole lingvæ, eleganter præponuntur, & eas sæpè in alienam naturam commutant. Ut: בְּעַד הַחַלּוֹן *per fenestram*, בִּבְלִי רַעַת *absq; scientia*, לְאֵין מִסְפָּר *absq; numero*, מֵעַז *tunc, ab eo tempore*, &c.

C. Pleonasmus denique, ellipsis, enallage &c. ex indole, proprietate & elegantiis lingvæ Ebrææ & Orientalium reliqq. sunt. Testetur experientia.

תְּלַת אַמֵּן׃

ספר בראשית:

א

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ׃ 2
והארץ היתה תהו ובהו וחשך על־פני תהום
ורוח אלהים מרחפת על־פני המים׃ 3 ויאמר
אלהים יהי־אור ויהי־אור׃ 4 וירא אלהים
את־האור כי־טוב ויבדל אלהים בין האור
ובין החשך׃ 5 ויקרא אלהים לאור יום
ולחשך קרא לילה ויהי־ערב ויהי־בקר יום
אחד׃ 6 ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים
ויהי מבדיל בין מים למים׃ 7 ויעש אלהים
את־הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת
לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי־כן׃
8 ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי־ערב
ויהי־בקר יום שני׃ 9 ויאמר אלהים יקוו
המים מתחת השמים אל־מקום אחד ותראה
היבשה ויהי־כן׃ 10 ויקרא אלהים ליבשה ארץ
ולמקוה

ולמקוה המים קרא ימים וירא אלהים כי־טוב׃
11 ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע
זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו־בו על־
הארץ ויהי־כן׃ 12 ותוצא הארץ דשא עשב מזריע
זרע למינהו ועץ עשה־פרי אשר זרעו־בו למינהו
וירא אלהים כי־טוב׃ 13 ויהי־ערב ויהי־בקר יום
שלישי׃ 14 ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע
השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו לאתת
ולמועדים ולימים ושנים׃ 15 והיו למאורת ברקיע
השמים להאיר על־הארץ ויהי־כן׃ 16 ויעש אלהים
את־שני המארת הגדלים את־המאור הגדל
לממשלת היום ואת־המאור הקטן לממשלת
הלילה ואת הכוכבים׃ 17 ויתן אתם אלהים ברקיע
השמים להאיר על־הארץ׃ 18 ולמשל ביום ובלילה
ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא אלהים כי־
טוב׃ 19 ויהי־ערב ויהי־בקר יום רביעי׃
20 ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה
ועוף יעופף על־הארץ על־פני רקיע השמים׃
21 ויברא אלהים את־התנינם הגדלים ואת כל־נפש
החיה הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת
כל־עוף כנף למינהו וירא אלהים כי־טוב׃ 22 ויברך
אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את־המים

בימים

בימים והעוף ירב בארץ׃ 23. ויהי־ערב ויהי־בקר
יום חמישי׃ 24 ויאמר אלהים
תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיתו־
ארץ למינה ויהי־כן׃ 25. ויעש אלהים את־
חית הארץ למינה ואת־הבהמה למינה ואת כל־
רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי־טוב׃
26 ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו
בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל־הארץ
ובכל־הרמש הרמש על־הארץ׃ 27. ויברא אלהים
את־האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר
ונקבה ברא אתם׃ 28. ויברך אתם אלהים ויאמר
להם אלהים פרו ורבו ומלאו את־הארץ וכבשה
ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל־חיה הרמשת
על־הארץ׃ 29. ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את־
כל־עשב זרע זרע אשר על־פני כל־הארץ ואת־
כל־העץ אשר־בו פרי־עץ זרע זרע לכם יהיה
לאכלה׃ 30. ולכל־חית הארץ ולכל־עוף השמים
ולכל רומש על־הארץ אשר־בו נפש חיה את־כל־
ירק עשב לאכלה ויהי־כן׃ 31. וירא אלהים את־כל־
אשר עשה והנה־טוב מאד ויהי־ערב ויהי־בקר
Cap. II. יום הששי׃ ב 1. ויכלו השמים
והארץ וכל־צבאם׃ 2. ויכל אלהים ביום השביעי

מלאכתו

מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל־
מלאכתו אשר עשה׃ 3. ויברך אלהים את־יום
השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל־מלאכתו
אשר־ברא אלהים לעשות׃ 4. אלה
ה׳ זעירא תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות
יהוה אלהים ארץ ושמים׃ 5. וכל שיח השדה
טרם יהיה בארץ וכל־עשב השדה טרם יצמח כי
לא המטיר יהוה אלהים על־הארץ ואדם אין
לעבד את־האדמה׃ 6. ואד יעלה מן־הארץ והשקה
את־כל־פני האדמה׃ 7. וייצר יהוה אלהים את־
האדם עפר מן־האדמה ויפח באפיו נשמת חיים
ויהי האדם לנפש חיה׃ 8. ויטע יהוה אלהים גן־
בעדן מקדם וישם שם את־האדם אשר יצר׃
9. ויצמח יהוה אלהים מן־האדמה כל־עץ נחמד
למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ
הדעת טוב ורע׃ 10. ונהר יצא מעדן להשקות את־
הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים׃ 11. שם
האחד פישון הוא הסבב את כל־ארץ החוילה
אשר־שם הזהב׃ 12. וזהב הארץ ההוא טוב שם
הבדלח ואבן השהם׃ 13. ושם־הנהר השני גיחון
הוא הסובב את כל־ארץ כוש׃ 14. ושם הנהר
השלישי חדקל הוא ההלך קדמת אשור והנהר

הרביעי הוא פרת: 15 ויקח יהוה אלהים את־
האדם וינחהו בגן־עדן לעבדה ולשמרה: 16 ויצו
יהוה אלהים על־האדם לאמר מכל עץ־הגן אכל
תאכל: 17 ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי
ביום אכלך ממנו מות תמות: 18 ויאמר יהוה אלהים
לא־טוב היות האדם לבדו אעשה־לו עזר כנגדו:
19 ויצר יהוה אלהים מן־האדמה כל־חית השדה ואת
כל־עוף השמים ויבא אל־האדם לראות מה־יקרא
לו וכל אשר יקרא־לו האדם נפש חיה הוא
שמו: 20 ויקרא האדם שמות לכל־הבהמה
ולעוף השמים ולכל חית השדה ולאדם לא־מצא
עזר כנגדו: 21 ויפל יהוה אלהים תרדמה על־
האדם ויישן ויקח אחת מצלעתיו ויסגר בשר
תחתנה: 22 ויבן יהוה אלהים את־הצלע אשר־
לקח מן־האדם לאשה ויבאה אל־האדם: 23 ויאמר
האדם זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת
יקרא אשה כי מאיש לקחה־זאת: 24 על־כן
יעזב־איש את־אביו ואת־אמו ודבק באשתו והיו
לבשר אחד: 25 ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו
Cap. III. ולא יתבששו: ג 1 והנחש היה ערום מכל חית
השדה אשר עשה יהוה אלהים ויאמר אל־האשה
אף כי־אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן:

ותאמר

2 ותאמר האשה אל־הנחש מפרי עץ־הגן נאכל׃
3 ומפרי העץ אשר בתוך־הגן אמר אלהים לא
תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן־תמתון׃ 4 ויאמר
הנחש אל־האשה לא־מות תמתון׃ 5 כי ידע
אלהים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם
והייתם כאלהים ידעי טוב ורע׃ 6 ותרא האשה כי
טוב העץ למאכל וכי תאוה־הוא לעינים ונחמד
העץ להשכיל ותקח מפריו ותאכל ותתן גם־
לאישה עמה ויאכל׃ 7 ותפקחנה עיני שניהם וידעו
כי עירמם הם ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם
חגרת׃ 8 וישמעו את־קול יהוה אלהים מתהלך בגן
לרוח היום ויתחבא האדם ואשתו מפני יהוה
אלהים בתוך עץ הגן׃ 9 ויקרא יהוה אלהים אל־
האדם ויאמר לו איכה׃ 10 ויאמר את־קלך שמעתי
בגן ואירא כי־עירם אנכי ואחבא׃ 11 ויאמר מי
הגיד לך כי עירם אתה המן־העץ אשר צויתיך
לבלתי אכל־ממנו אכלת׃ 12 ויאמר האדם האשה
אשר נתתה עמדי הוא נתנה־לי מן־העץ ואכל׃
13 ויאמר יהוה אלהים לאשה מה־זאת עשית ותאמר
האשה הנחש השיאני ואכל׃ 14 ויאמר יהוה אלהים
אל־הנחש כי עשית זאת ארור אתה מכל־הבהמה
ומכל חית השדה על־גחנך תלך ועפר תאכל כל־

ימי חייך׃ 15. ואיבה אשית בינך ובין האשה ובין
זרעך ובין זרעה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו
עקב׃ 16. אל־האשה אמר הרבה ארבה
עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל־אישך תש
תשוקתך והוא ימשל־בך׃ 17. ולאדם אמר כי
שמעת לקול אשתך ותאכל מן־העץ אשר צויתיך
לאמר לא תאכל ממנו ארורה האדמה בעבורך
בעצבון תאכלנה כל ימי חייך׃ 18. וקוץ ודרדר
תצמיח לך ואכלת את־עשב השדה׃ 19. בזעת אפיך
תאכל לחם עד שובך אל־האדמה כי ממנה לקחת
כי עפר אתה ואל־עפר תשוב׃ 20. ויקרא האדם
שם אשתו חוה כי הוא היתה אם כל־חי׃ 21. ויעש
יהוה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם׃
22. ויאמר יהוה אלהים הן האדם
היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן־ישלח
ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם׃
23. וישלחהו יהוה אלהים מגן־עדן לעבד את־האדמה
אשר לקח משם׃ 24. ויגרש את־האדם וישכן
מקדם לגן־עדן את־הכרבים ואת להט החרב
המתהפכת לשמר את־דרך עץ החיים׃

Cap.IV. ד 1. והאדם ידע את־חוה אשתו ותהר
ותלד את־קין ותאמר קניתי איש את־יהוה׃ 2. ותסף

ללדת

ללדת את־אחיו את־הבל ויהי־הבל רעה צאן וקין
היה עבד אדמה 3. ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי
האדמה מנחה ליהוה׃ 4. והבל הביא גם־הוא
מבכרות צאנו ומחלבהן וישע יהוה אל־הבל ואל־
מנחתו׃ 5. ואל־קין ואל־מנחתו לא שעה ויחר לקין
מאד ויפלו פניו׃ 6. ויאמר יהוה אל־קין למה חרה
לך ולמה נפלו פניך׃ 7 הלוא אם־תיטיב שאת ואם
לא תיטיב לפתח חטאת רבץ ואליך תשוקתו
ואתה תמשל־בו׃ 8. ויאמר קין אל־הבל אחיו
ויהי בהיותם בשדה ויקם קין אל־הבל כח פסן
אחיו ויהרגהו׃ 9 ויאמר יהוה אל־קין אי הבל אחיך פסקי
ויאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי׃ 10 ויאמר מה במצעו
עשית קול דמי אחיך צעקים אלי מן־האדמה׃ פסוק
11 ועתה ארור אתה מן־האדמה אשר פצתה את־
פיה לקחת את־דמי אחיך מידך׃ 12 כי תעבד את־
האדמה לא־תסף תת־כחה לך נע ונד תהיה
בארץ׃ 13 ויאמר קין אל־יהוה גדול עוני מנשא׃
14 הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך
אסתר והייתי נע ונד בארץ והיה כל־מצאי יהרגני׃
15 ויאמר לו יהוה לכן כל־הרג קין שבעתים יקם
וישם יהוה לקין אות לבלתי הכות־אתו כל־
מצאו׃ 16 ויצא קין מלפני יהוה וישב בארץ־נוד

קדמת־עדן: 17 וידע קין את־אשתו ותהר ותלד את־
חנוך ויהי בנה עיר ויקרא שם העיר כשם בנו
חנוך: 18 ויולד לחנוך את־עירד ועירד ילד את־
מחויאל ומחייאל ילד את־מתושאל ומתושאל
ילד את־למך: 19 ויקח־לו למך שתי נשים שם האחת
עדה ושם השנית צלה: 20 ותלד עדה את־יבל הוא
היה אבי ישב אהל ומקנה: 21 ושם אחיו יובל הוא
היה אבי כל־תפש כנור ועוגב: 22 וצלה גם־הוא
ילדה את־תובל קין לטש כל־חרש נחשת וברזל
ואחות תובל־קין נעמה: 23 ויאמר למך לנשיו עדה
וצלה שמען קולי נשי למך האזנה אמרתי כי איש
הרגתי לפצעי וילד לחברתי: 24 כי שבעתים יקם־
קין ולמך שבעים ושבעה: 25 וידע אדם עוד את־
אשתו ותלד בן ותקרא את־שמו שת כי שת־לי
אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין: 26 ולשת
גם־הוא ילד־בן ויקרא את־שמו אנוש אז הוחל
לקרא בשם יהוה:

Cap. V. ה 1 זה ספר תולדת אדם ביום ברא אלהים אדם
בדמות אלהים עשה אתו: 2 זכר ונקבה בראם ויברך
אתם ויקרא את־שמם אדם ביום הבראם: 3 ויחי
אדם שלשים ומאת שנה ויולד בדמותו כצלמו
ויקרא את־שמו שת: 4 ויהיו ימי־אדם אחרי הולידו

את־

את־שת שמנה מאת שנה ויולד בנים ובנות:
5. ויהיו כל־ימי אדם אשר־חי תשע מאות שנה
ושלשים שנה וימת: 6. ויחי־שת חמש שנים ומאת
שנה ויולד את־אנוש: 7. ויחי־שת אחרי הולידו
את־אנוש שבע שנים ושמנה מאות שנה ויולד
בנים ובנות: 8. ויהיו כל־ימי־שת שתים עשרה שנה
ותשע מאות שנה וימת: 9. ויחי אנוש תשעים שנה
ויולד את־קינן: 10. ויחי אנוש אחרי הולידו את־
קינן חמש עשרה שנה ושמנה מאות שנה ויולד
בנים ובנות: 11. ויהיו כל־ימי אנוש חמש שנים ותשע
מאות שנה וימת: 12. ויחי קינן שבעים שנה
ויולד את־מהללאל: 13. ויחי קינן אחרי הולידו
את־מהללאל ארבעים שנה ושמנה מאות שנה
ויולד בנים ובנות: 14. ויהיו כל־ימי קינן עשר שנים
ותשע מאות שנה וימת: 15. ויחי מהללאל חמש
שנים וששים שנה ויולד את־ירד: 16. ויחי
מהללאל אחרי הולידו את־ירד שלשים שנה
ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות: 17. ויהיו כל־
ימי מהללאל חמש ותשעים שנה ושמנה מאות
שנה וימת: 18. ויחי־ירד שתים וששים שנה ומאת
שנה ויולד את־חנוך: 19. ויחי־ירד אחרי הולידו
את־חנוך שמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות:

20 ויהיו כל-ימי ירד שתים וששים שנה ותשע מאות
שנה וימת: 21 ויחי חנוך חמש וששים שנה
ויולד את-מתושלח: 22 ויתהלך חנוך את-האלהים
אחרי הולידו את-מתושלח שלש מאות שנה ויולד
בנים ובנות: 23 ויהי כל-ימי חנוך חמש וששים שנה
ושלש מאות שנה: 24 ויתהלך חנוך את-האלהים
ואיננו כי-לקח אתו אלהים: 25 ויחי מתושלח שבע
ושמנים שנה ומאת שנה ויולד את-למך: 26 ויחי
מתושלח אחרי הולידו את-למך שתים ושמונים
שנה ושבע מאות שנה ויולד בנים ובנות: 27 ויהיו
כל-ימי מתושלח תשע וששים שנה ותשע מאות
שנה וימת: 28 ויחי-למך שתים ושמנים שנה ומאת
שנה ויולד בן: 29 ויקרא את-שמו נח לאמר זה
ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו מן-האדמה אשר
אררה יהוה: 30 ויחי-למך אחרי הולידו את-נח
חמש ותשעים שנה וחמש מאת שנה ויולד בנים
ובנות: 31 ויהי כל-ימי-למך שבע ושבעים שנה ושבע
מאות שנה וימת: 32 ויהי-נח בן-חמש מאות שנה
ויולד נח את-שם את-חם ואת-יפת:

Errata, B. L. in praecedentibus immediatè paginis, praesertim circa accentuum, paucorumque nonnunquam vocalium, certis de circumstantiis, per nostram industriam nostram tollere nequivimus, quae ab omnibus rag. illius spero, veniam merebuntur: atque de eas deprehensa eadem benevolè restitues. V.